

UTSTÄLLNINGSKOLLEGIET

C6: STÄMPELMÄRKEN

Specialreglemente (SREV)

1. Bedömda Utställningar

I överensstämmelse med artikel 1.4 i FIP:s allmänna reglemente för bedömning av exponat vid FIP-utställningar (GREV), utgör detta specialreglemente ett komplement till det allmänna reglementet att användas vid bedömning av stämpelmärkesexponat. Se också Riktlinjerna till detta reglemente.

2. Bedömda exponat

2.1 Bedömda exponat

Ett stämpelmärkesexponat omfattar reliefpräglade, tilltryckta eller lösa skatte-, avgifts- eller kreditmärken, utgivna eller sanktionerade av statlig, kommunal eller annan myndighet.

Sådana exponat kan visa en eller flera typer av sådana märken, och när så är lämpligt förklara, och i varje fall ge lämplig hänvisning till skälen för, och om nödvändigt reglerna för tjänsterna. Även användandet för andra ändamål ska tas i beaktande

2.2 Skattemärken

Märken utgivna för betalning av, eller som markering av angelägenheter med anknytning till betalning av eller befrielse från skatt, uttaxering eller annan fiskal pålaga eller avgift är ”skattemärken”.

2.3 Avgiftsmärken

Märken, vars ändamål är att registrera betalning av eller befrielse från en avgift, för vilken någon tjänst ska erhållas eller har erhållits, är ”avgiftsmärken”.

2.4 Kreditmärken

Märken som utgetts för att ange någon finansiell eller fiskal förmån för köparen, dennes huvudman eller befullmäktigade, är ”kreditmärken”.

3. Principer för exponatet

3.1

Ett stämpelmärkesexponat består av obegagnade eller begagnade reliefpräglade, tilltryckta eller lösa stämpelmärken. Om de visas på dokument, ska dessa dokument presenteras så att de klart illustrerar den tillämpliga tjänsten. Exponatet kan exempelvis innehålla objekt som:

1. Registrering av handlingar eller dokument
2. Allmän stämpelbeläggning
3. Juridiska eller domstolsärenden
4. Ägarbyte av fast eller lös egendom
5. Kvitton
6. Dokumentation
7. Myndighetstjänster
8. Räkningar
9. Avgiftsmärken
10. Fonder
11. Försäkringar och försäkringsbrev
12. Konsulära tjänster
13. Inspektioner
14. Vikt och mått
15. Licenser
16. Frimärken använda som stämpelmärken, eller stämpelmärken använda som porto
17. Andra kategorier av stämpelmärken.

Planen eller exponatets idé ska visas i en inledande beskrivning (GREV artikel 3.4).

3.2

Ett stämpelmärkesexponat kan, om dess helhet förbättras, innefatta:

1. Essäer, provtryck av godkända eller icke godkända förslag.
2. Legala dokument eller postala brev om i tillämpliga fall
3. Varianter av alla slag, inklusive vattenmärken, tandningar, papper och tryck
4. Kartor, trycksaker, förordningar och liknande tillhörande material.

Sådana objekt måste ha en direkt anknytning till den fiskala tjänst som behandlas i exponatet (GREV artikel 3.4).

4. Regler för bedömning av exponatet

Se GREV artikel 4.

Kunskaper (GREV artikel 4.5)

Ett stämpelmärkesexponat kan kräva eller medge mer kommentarer och förklaringar än jämförbara postala exponat, men denna text måste vara kortfattad och klar.

5. Jurybedömning av exponaten

5.1

Stämpelmärkesexponat ska bedömas av erkända specialister på detta område och i enlighet med del V (artikel 31 – 47) av GREX (GREV artikel 5.1).

5.2

För stämpelmärkesexponat ska nedan angivna relativa tal leda juryn fram till en väl avvägd bedömning av exponatet (GREV artikel 5.2)

Exponatets bearbetning och betydelse	30
Kunskap och forskning	35
Kvalitet och sällsynthet	30
Presentation	5

Totalt	100

6. Avslutande bestämmelser

6.1

I händelse av olikheter i texten beroende på översättningen, ska den engelska texten gälla.

6.2

Detta specialreglemente för bedömning av stämpelmärkesexponat vid FIP-utställningar har godkänts av den 60:e FIP-kongressen den 25 november 1991 i Tokyo. De trädde i kraft den 25 november 1991 och gäller för de utställningar som fått FIP:s patronage, auspicier eller stöd efter detta datum.

STÄMPELMÄRKEN

Riktlinjer till SREV

Introduktion

Dessa riktlinjer framtagna av FIP:s kommission för stämpelmärken ska ge praktiska råd hur man ska tillämpa det allmänna reglementet (GREV) och specialreglementet för stämpelmärken (SREV).

Riktlinjerna har utarbetats för att hjälpa utställare i sina förberedelser och juryn vid bedömningen av stämpelmärkesexponat. De ska ge vägledning gällande 1) definitionen av stämpelmärkesfilateli; 2) principer för exponatets uppbyggnad; 3) bedömningskriterier för stämpelmärkesexponat.

Riktlinjerna är inte utformade för att bilda en norm utan snarare för att stimulera innovativa och intressanta bearbetningar av stämpelmärkesexponaten.

Inledning

Klassen för stämpelmärken skapades 1988, i början som en experimentell klass. Sedan dess har filatelin delats upp i postal filateli och stämpelmärkesfilateli.

Karaktéristiskt för stämpelmärkesexponat är att materialet har stora variationer. Alla typer av stämpelmärkesexponat, med olika sätt att närma sig ämnet och med olika bearbetningar, kan visas i denna klass. Detta är en utmaning både för utställaren och för bedömningen av stämpelmärkesexponat.

Den största skillnaden mellan stämpelmärkesexponat och postala exponat är att ett stämpelmärkesexponat kan bestå av delar (men inte postalt material) från några eller alla av de ”postala klasserna” i ett och samma exponat, så länge exponatet berättar en sammanhängande historia.

1. Definition och karaktär av stämpelmärkesfilateli

FIP:s kommission för stämpelmärken definierar stämpelmärken som: ”Stämpelmärkesmaterial omfattar reliefpräglade, tilltryckta eller lösa skatte-, avgifts- och kreditmärken liksom andra objekt med valör (inklusive inbetald skatt, skattebefrielse samt icke skattskyldig) utgivna eller sanktionerade av statlig, kommunal eller annan myndighet”. Dessutom ska alla andra avgifts- eller kreditmärken från privata organisationer, försäkring, transport, bank, fackföreningar, politiska partier etc också anses vara stämpelmärkesmaterial enligt denna definition. När sådant material visas är det grundläggande att beskriva dess ursprung och användning.

1.1 Lämpligt material

Allt material i ett stämpelmärkesexponat, med undantag av vad som sägs i 1.4, ska överensstämma med både de fiskala och filatelistiska utställningsaspekterna.

Den fiskala aspekten visar att stämpelmärkesobjektet gavs ut eller användes för ett speciellt fiskalt ändamål, och inte exempelvis för att möta ett postalt behov (jämför 1.3.7), och faller inom definitionen av stämpelmärkesmaterial enligt punkt 1 ovan. Den filatelistiska aspekten

kräver att objektet visar, utöver att vara fiskalt, ”filatelistiskt värde” vilket innebär, men är inte begränsat till, provtrycksmaterial, varianter, fel, användning, stämplor och markeringar samt andra aspekter av ett filatelistiskt exponat.

1.2. Det lämpliga materialet kan inordnas till en eller flera av följande grupper:

1.2.1. Skattemärken

Märken utgivna för betalning av, eller som markering av angelägenheter med anknytning till betalning av eller befrielse från skatt, uttaxering eller annan fiskal påлага eller avgift, är ”skattemärken”.

1.2.2. Avgiftsmärken

Märken, vars ändamål är att registrera betalning av eller befrielse från en avgift, för vilken någon tjänst ska erhållas eller har erhållits, är ”avgiftsmärken”.

1.2.3. Kreditmärken

Märken som utgetts för att ange någon finansiell eller fiskal förmån för köparen, dennes huvudman eller befullmäktigade, är ”kreditmärken”.

1.2.4. Annan fysisk form av objekt

All annan fysisk form av objekt utgivna för ett fiskalt ändamål som tillämpats av ett lands avgiftssystem och är historiskt betraktade som ”andra fiskala värdetecken”. Dessa innefattar, men är inte begränsade till, stämpelpapper, banderoller, sigill, präglingar och andra typer av tryck.

1.3. Generellt kan ett stämpelmärkesexponat visa:

1.3.1. Godkända eller ej godkända essäer, provtryck, färgprover, specimen, plåtfel och andra fel i frimärks- eller stämpelmärkestillverkningen. Arkivmaterial från tryckerier eller andra officiella källor kan användas för att visa hur utgåvan producerades.

1.3.2. Stämpelmärken, obegagnade och begagnade, enstaka och i enheter. Obegagnade märken och enheter visar hur märket tillhandahölls av utgivaren. Begagnade märken visar hur de användes. Beroende på vad exponatet vill uppnå, kan betydelsen öka om man visar förstadagsanvändning eller mycket tidig eller sen användning.

1.3.3. Stämpelpapper med präglad eller tryckt valör, obegagnade och begagnade. Stämpelpapper ska normalt visas som ett helt och intakt objekt.

1.3.4. Varianter i alla former, som vattenmärken, gummering, tandning, papper, tryck och färg liksom specialvarianter i ett land.

1.3.5. Plåtrekonstruktioner och studier av tryckplåtar.

1.3.6. Skyddsperforeringar; officiellt tillverkade eller accepterade övertryck och valörpåtryck.

1.3.7. Frimärken använda fiskalt eller stämpelmärken använda för postalt ändamål. Då ett stämpelmärkesexponat ska fokusera på materialets fiskala aspekter bör ett exponat som

huvudsakligen visar på den postala användningen av stämpelmärken visas i en av de postala utställningsklasserna. Dock kan en utställare använda detta material i ett stämpelmärkesexponat så länge det är relevant till exponatets berättelse.

1.3.8. Avgiftsförfalskningar tillverkade för att lura myndigheter eller förfalskningar för att lura samlare, ifall de har betydelse i filatelins historia. Vid bedömningen värderas avgiftsförfalskningar högre än förfalskningar.

1.3.9. Olika fiskala användningar på dokument som visar utgåvans användning, inklusive olika makuleringar, användning för olika typer av avgifter och visar och förklarar regelverk och stämpelskattesatser.

1.3.10. Allt övrigt material som uppfyller 1.1 och 1.2, oavsett material. Sådana objekt får inte vara mer än 5 mm tjocka för att rymmas i utställningsramarna.

1.4. Möjligt tillhörande material

Om en viktig detalj som är nödvändig för att förstå exponatet, inte kan visas med lämpligt material enligt ovan, kan man överväga att tillåta tillhörande material. Detta kan exempelvis vara stämpelskattelagar, dekret, kartor och tidiga dokument som visar skattesystemet innan utgivandet av stämpelmärken, eller liknande tillhörande material.

Sådana objekt måste vara direkt relaterade till exponatets ändamål och behandling, och ska om möjligt vara original i stället för kopior/fotokopior. Fotografier av objekt som inte rymms i ramen får användas om objekten är viktiga för exponatets utveckling.

Tillhörande material får aldrig dominera i exponatet. Därför rekommenderas att begränsa användningen till ett fåtal betydelsefulla objekt som kan förbättra behandlingen när en viktig detalj inte kan visas på annat sätt. Dessa objekt ska vederbörligen motiveras och beskrivas.

2. Principer för exponatet

2.1. Exponatets sammansättning

Utställaren berättar en historia med exponatet. Historien berättas inom gränserna för exponatets ändamål och omfattning, vilket valts av utställaren. Det valda ämnet ska vara lämpligt med tanke på exponatets både initiala och tänkbara omfattning.

Olika berättelser kan behöva olika tillvägagångssätt och använda olika filatelistiska element. Utställaren väljer det tillvägagångssätt som bäst passar hans berättelse. Oftast är tillvägagångssättet ett av följande, men kan också vara en kombination av flera, eller ett helt annat som utställaren själv utvecklar.

2.1.1. Traditionella exponat

Normalt beskriver ett traditionellt stämpelmärkesexponat utvecklingen för stämpelmärken eller andra fiskala utgåvor. De kan börja med anledningen varför utgåvan gavs ut, följt av möjliga essäer och/eller provtryck. De kan sedan beskriva objektens utveckling, olika tryckningar, färger, tandningar, papper, fel etc. Makuleringarna och användningen är en viktig del av ett traditionellt utvecklat exponat, och berättelsen kan sluta med utgåvans upphörande, eller något annat logiskt slut.

2.1.2. Fiskalt historiska exponat

Ett historiskt exponat beskriver fiskala system. Till exempel kan exponatet beskriva det fiskala systemet eller stämpelskatteavgifter i ett område, ett land, en grupp av länder. Normalt berättas historien med begagnade objekt, hela dokument och/eller stämpelpapper eller andra fiskala objekt. Sådana exponats struktur kan baseras på en kronologi av fiskal historia, fiskala lagar, införandet och upphörandet av en eller flera typer av fiskala avgifter, eller på någon annan logisk struktur som utställaren utvecklat.

2.1.3. Ämnesbaserade exponat

Ett ämnesbaserat exponat beskriver ett socialt eller historiskt fenomen genom fiskala objekt. Det ämnesbaserade exponatet utvecklar berättelsen enligt en plan, och visar både filatelistisk kunskap liksom kunskap om det valda sociala eller historiska fenomenet, genom urvalet av visade objekt. Strukturen kan följa en tidsrelaterad klassificering (historisk, evolutionär) eller ämnesbaserade kriterier (vetenskaplig, systematisk, organisatorisk, ekonomisk etc) eller enligt något annat kriterium. I ett ämnesbaserat exponat ska berättelsen som förklarar det sociala eller historiska fenomenet bli till en helhet genom att binda samman det varierade materialet till en obruten, balanserad historia.

2.2. Enramsexponat

2.2.1. Ett enramsexponat ska vara ett exponat med sammansättning enligt 2.1. med ett mycket begränsat tema som ryms i en ram. Om ett tema kan visas i mer än en ram, är det inte lämpligt som tema för ett enramsexponat.

2.2.2. Ett urval av objekt från ett flerramsexponat är endast lämpligt om det fullständigt behandlar ett naturligt undertema för exponatet inom en ram. Ett exponat som enbart visar de bästa objekten ur ett flerramsexponat är inte lämpligt som enramsexponat, eftersom ämnets alla delar då inte kommer att kunna behandlas fullständigt.

2.3. Introduktionssida (titelblad) och plan

Alla stämpelmärkesexponat ska ha en introduktionssida, som ska bestå av:

- Exponatets titel
- En beskrivning av ämnet och syftet med exponatet
- Kort, exakt och relevant allmän information om ämnet
- En beskrivning av exponatets omfattning (vad som ingår i exponatet och vad som utelämnats)
- En plan med exponatets struktur – kapitel, avdelningar etc – inte en beskrivning ”ram för ram” eller ”blad för blad”
- En beskrivning av utställarens personliga forskning
- En förteckning över de viktigaste litteraturreferenserna. Det ska vara de viktigaste (ca fem) referenserna, med övriga referenser listade antingen i respektive kapitel (om sådana används) eller som en fotnot på det blad som använder referensen.

Trots att det inte är obligatoriskt, uppmuntras utställare att göra en synopsis. Den möjliggör en mer detaljerad förklaring till exponatets intentioner. Synopsisen hjälper juryn att förbereda sig.

3. Bedömningskriterier för stämpelmärkesexponat

Enligt artikel 5.2 av GREX ska arrangören av världsutställningar och internationella utställningar se till att stämpelmärkesklassen visas som en helhet som en del i utställningen.

Vid bedömningen av ett stämpelmärkesexponat kommer juryn att använda följande allmänna kriterier (se GREV, artikel 4.2):

1. Bearbetning – se GREV, artikel 4.5
2. Filatelistisk betydelse – se GREV, artikel 4.6
3. Filatelistisk och till ämnet hörande kunskap, personliga studier och forskning – se GREV, artikel 4.7
4. Kvalitet – se GREV, artikel 4.8
5. Sällsynthet – se GREV, artikel 4.8
6. Presentation – se GREV, artikel 4.9.

Utställare bör vara medvetna om behovet av att noga överväga de olika aspekterna som tillsammans samverkar för att maximera den poäng som ett exponat kan få. Nedan ges några indikationer på de grundläggande faktorer som utgör underlag för varje enskilt bedömningskriterium.

3.1 Bearbetning (20 poäng)

3.1.1. Bearbetningen återspeglar i vilken grad utställaren skapat ett balanserat exponat, karakteristiskt för det valda ämnet. En logisk utveckling som är lätt att följa och tydliga kortfattade texter kommer att hjälpa juryn att förstå exponatet. Vid bedömning av bearbetningen kommer juryn att kontrollera att det som angivits på introduktionssidan och planen visas på ett fullgott sätt i exponatet.

3.1.2. Exponat med traditionell eller fiskal-historisk sammansättning ska behandla objekten enligt fiskalt postala aspekter (enligt 1.1).

Ämnesbaserade exponat kan behandla andra synliga detaljer på objekten, såsom skriftligt innehåll eller en illustration på dokumentet, förutsatt att objektet som visas i sin helhet uppfyller den fiskal-postala balansen (enligt 1.1).

3.1.3. Exponatet kommer att bedömas genom:

- Hur väl exponatets introduktionssida (titelsidan) visar syftet med exponatet, definierar omfattningen och förklarar planen och strukturen, och om den vägleder till den viktigaste litteraturen/referenserna för det valda ämnet
- Om ämnet och omfattningen har valts för att möjliggöra ett korrekt balanserat exponat som kan visas på tillgängligt utrymme
- Om innehållet återspeglar titeln, syftet, omfattningen och planen
- Om berättelsens logik är lämplig för den valda sammansättningen (traditionellt, fiskal-historiskt, ämnesbaserat, eller annan typ) enligt 2.1
- Om det finns en logisk berättelse skapad med text och material med en bra balans mellan exponatets olika delar
- Om rubriker och andra texter på varje sida stödjer förståelsen av bearbetningen
- Om det finns en naturlig start- och slutpunkt för exponatet
- Om hur det fiskala materialet används för att utveckla en sammanhängande berättelse, som helt omfattar syftet och skapar ett intressant exponat

- Frånvaron av duplicerat material, samt med text vid varje objekt som förklarar varför det visas.

3.2 Filatelistisk betydelse (10 poäng)

3.2.1. Ett exponats "betydelse" bestäms av både exponatets betydelse i förhållande till det valda ämnet och ämnets övergripande betydelse i stämpelmärkesklassen.

3.2.2. Betydelsen av ett stämpelmärkesexponat bedöms i sammanhanget av fiskal filateli. Vid bedömning överväger man materialets betydelse såsom:

- Det valda området i relation till global fiskal filateli
- Det valda området i relation till det aktuella landets fiskala filateli
- Det visade materialet i relation till andra exponat på samma område.

3.3 Filatelistisk och relaterad kunskap, personliga studier och forskning (35 poäng)

3.3.1. Filatelistisk och relaterad kunskap påvisas av de objekt som valts ut och deras förklarande kommentarer. Personliga studier påvisas genom en korrekt analys av de visade objekten. Personlig forskning är presentation av nya fakta relaterade till det valda ämnet.

3.3.2. Filatelistisk och relaterad kunskap visas genom att:

- Valet av objekt, vilket speglar kunskap om det valda området
- Exponatet visar full och exakt förståelse av visade objekt
- Existerande uppdaterad litteratur har använts
- Objekten är väl beskrivna.

3.3.3. Personlig studie och forskning

Personlig studie och forskning avser både en ordentlig analys av objekten och upptäckten av nya objekt relevanta till berättelsen, såsom behandlas i 3.3.4 till 3.3.12.

3.3.4. I traditionella exponat (enligt 2.1.1):

- Utgivningsprocessen av stämpelmärket eller stämpelpappret visas med essäer, provtryck, plåtavdrag, färgprov, plåtfel etc
- De filatelistiska aspekterna behandlas och beskrivs avseende typer och undertyper, tryckningar, gummeringar, vattenmärken, papper, tandningar, övertryck etc
- Anledningen till utgivningen är dokumenterad och visad med användningar, med förklaringar av transaktionerna, makuleringar och stämpelavgifter väl passande för berättelsen.

3.3.5. I fiskal-historiska exponat (enligt 2.1.2):

- De fiskal-historiska sammanhangen och/eller det fiskala systemet av det valda ämnet är dokumenterat på ett lämpligt, korrekt och logiskt sätt
- Beroende på exponatets mål presenteras väsentliga fakta kring utvecklingen av det fiskala systemet, historien kring ändamålet av en eller flera avgifter, transaktioner eller tjänster, utvecklingen av stämpelskattelagen och system av lagar, regler, bestämmelser för stämpelavgifter etc
- Berättelsen, baserad på ett fiskal historiskt perspektiv, visas och dokumenteras primärt med varierade användningar, med korrekt förklaringar av transaktioner, makuleringar och uppgifter om relevanta fiskala avgifter.

3.3.6. I ämnesbaserade exponat (enligt 2.1.3):

- Sociala eller historiska fenomen inom det valda ämnet är dokumenterat på ett lämpligt, korrekt och logiskt sätt
- Väsentliga fakta visar kunskap såväl filatelistiskt, fiskal-historiskt och om det sociala eller historiska fenomenet
- Berättelsen visas och dokumenteras med ett varierat fiskalt material, valt för att utveckla ämnet på bäst möjliga sätt.

3.3.7. Forskning och nya upptäckter ska uppmärksammas med hänsyn till deras betydelse. Viktiga upptäckter förtjänar stor uppmärksamhet och erkännande och bör påtalas av utställaren, medan mindre upptäckter inte bör överskugga huvuddelen av exponatet.

3.3.8. I förekommande fall kan hänvisningar ges till utställarens egen eller annan tidigare publicerad information. Där utställaren har utökat sådan information kan en hänvisning placeras antingen i inledningen (planen) eller på den exponatsida som forskningen avser.

3.3.9. Det är orealistiskt att kräva att en utställare ska utveckla nya rön inom ett väl studerat och undersökt område. Av denna anledning kommer sådana exponat inte att nedvärderas för brist på personlig forskning, men ytterligare hänsyn kommer att tas om utställaren lyckas komma med nya upptäckter, trots tidigare forskning.

3.3.10. Bedömningen av filatelistisk och relaterad kunskap baseras på de objekt som valts ut och deras förklarande kommentarer. Ett väl genomtänkt introduktionsblad (och berättigade introduktioner för de naturligt förekommande avdelningarna) kan göra att man kan undvika onödigt långa beskrivningar på bladen.

3.3.11. Om sällsynthetsangivelser (t.ex. "En av X registrerade") används är det viktigt att ange källan till uppgifterna. Uttryck som "Unik" eller "Mycket sällsynt" ska inte användas.

3.3.12. Endast kunskaperna, studierna och forskningen som dokumenteras av exponatets objekt kan bedömas. Dessutom ska utställaren tänka på att den presenterade informationen inte får dominera över det visade materialet.

3.4 Kvalitet (10 poäng)

3.4.1. I ett stämpelmärkesexponat är det väsentligt att materialet är av övervägande god kvalitet. Märken ska vara av bästa kvalitet, inga saknade tänder, inga veck, inga riss, med fyra marginaler på otandade märken och med tydliga stämplrar. Stämpelpapper och andra dokument ska vara i bästa möjliga kvalitet med hänsyn till deras storlek och användning. Till exempel, stora dokument är nästan alltid vikta, och dokument som burits i fickor (licenser) är sannolikt både skavda och böjda. Objekt i perfekt kvalitet är snarare undantag än regel.

3.4.2. Utställare uppmuntras att visa unikt eller mycket sällsynt material som inte existerar i hög kvalitet, men ges rådet att inte inkludera andra objekt i ett sådant skick som kan minska den allmänt upplevda kvaliteten i exponatet. Kvaliteten på vanligt material förväntas vara oklanderligt, när det är möjligt.

3.4.3. Det är viktigt att förstå att skicket kan variera avsevärt beroende på land, period, användningsmetod och makulering. Stämpelmärken makulerades ofta genom fysisk påverkan. Till exempel, öl- och tobaksmärken som användes som förslutningssigill revs av. Indiska staternas märken blev oftast stansade när de sattes på dokument. Några märken blev klippta eller till och

med spikade eller häftade. För sådana är felfri kvalitet exceptionell och kan inte förväntas på begagnade märken och dokument enligt beskrivningar ovan.

3.4.4. Om ett objekt har reparerats eller manipulerats måste det beskrivas som sådant.

3.4.5. Om inte stämpelpapper är extremt sällsynta, är okända som helt dokument, eller av utställaren förklarad annan berättigad orsak, är det önskvärt att enbart hela dokument visas. Urklipp kan accepteras i ett exponat, om vissa valörer endast är kända som urklipp. Undantag kan också inkludera plåtstudier (använda för valörtrycket) där hela dokument skulle överskugga resten av exponatet eller där det är svårt att finna hela dokument för att genomföra studien.

3.5 Sällsynthet (20 poäng)

3.5.1. Sällsynthet är direkt relaterat till de visade filatelistiska objekten och till den relativa svårigheten för detta material (inte värdet).

3.5.2. Juryn kommer i första hand att bedöma:

- Hur svårt är det att anskaffa det relevanta och intressanta materialet i exponatet
- Hur svårt är det att duplicera exponatet
- Medtaget arkivmaterial som essäer och provtryck (godkända och ej godkända) och specimens (om tillgängliga)
- Visade sällsynta valörer och valörer tryckta i små upplagor; sällsynta varianter; största kända enheter; tidiga, sena och andra ovanliga användningar
- Abnormiteter i papper, vattenmärken och tandningar
- Sällsynta kombinationer, fiskala makuleringar, skattemarkeringar och fiskala avgifter.

3.6 Presentation (5 poäng)

3.6.1. Presentationsmetoden ska visa materialet på bästa sätt och på ett balanserat vis, både på det enskilda bladet, i ramen och genom hela exponatet. Variation vid monteringen är att föredra i stället för överdrivet enhetlig montering.

3.6.2. Stora dokument kan visas vikta för att rymmas på bladen, men om möjligt ska de visa stämpelmärket/valörtrycket och relevant information som datum och transaktionsvärdet. Det är acceptabelt att överlappa objekt, men man ska undvika att dölja viktiga delar.

3.6.3. Exponatet bedöms genom:

- Bra balans i ramarna och med varierad montering på de individuella bladen
- Bra användning av bladet – inte för mycket tomt utrymme på bladen
- Om texten är tydlig, exakt och relevant för det visade materialet och för det valda ämnet
- Tillräckligt med text, men inte för mycket text relativt det visade materialet
- Illustrationer bör inte vara alltför dominerande och fotokopior ska avvika minst 25 % från originalets storlek
- Omsorgsfull montering.

3.6.4. Ingen fördel eller nackdel ska gälla oavsett om texten är handskriven, maskinskriven eller tryckt. Ljust färgad text och starkt färgade albumsidor bör undvikas.

4. Villkor för bedömning

4.1. Stämpelmärkesexponat ska bedömas av erkända specialister på detta område och i enlighet med GREX avdelning V och GREV artikel 5.

4.2. Poäng vid bedömningen

1. Bearbetning (20) och Filatelistisk betydelse (10)	30
2. Filatelistisk och till ämnet hörande kunskap, personliga studier och forskning	35
3. Kvalitet (10) och Sällsynthet (20)	30
4. Presentation	5
Totalt	100

5. Avslutande bestämmelser

5.1. I händelse av avvikelser i texten som uppstår på grund av översättning, ska den engelska texten gälla.

Dessa riktlinjer har godkänts av FIP:s kommission för stämpelmärken i Jakarta den 8 augusti 2022 och därefter av den 76:e FIP-kongressen i Jakarta den 9 augusti 2022.